

Fokus på det der virker

ICDP i praksis

'Forord:

Gode relationer er altafgørende for et barns trivsel.

Det er i det gode samvær barnet udvikler sig – det er her vi alle udvikler os.

I samværet er det altafgørende, hvordan du, som den voksne, ser barnet og agerer overfor barnet.

Barnet kan være i et problem – men er ikke et problem.

Barnets handlinger kommenteres – men barnet er ikke forkert – det kan være forkerte ting, som barnet gør.

Barnet har brug for små overskuelige mål som jævnligt justeres, så du sikrer en god udvikling.

Barnet har brug for, at du ser de ressourcer, barnet har og ikke barnets mangler.

Barnet har brug for, at du ser og viser glæde ved det, der lykkes for barnet. Du må finde de gyldne øjeblikke med barnet og gøre meget mere af det, der går godt.

Du skal huske at fortælle de gode historier om barnet videre.

Du er ansvarlig for en god stemning, hvor barnet bliver set, som det er og forstået på sine intentioner.

Du må være tydelig overfor barnet – anerkendelse og kærlighed er også at kunne sætte rammer for barnet og dets adfærd.

ICDP er en relations- og ressourceorienteret pædagogik, hvor vi støtter barnets udvikling gennem otte samspilstemaer:

Tema 1 – 4 handler om kontakten med barnet – det vil sige omsorg og følelser.

Tema 5 – 7 handler om læring

Tema 8 handler om tydelighed og det at sætte rammer for barnets adfærd.

<p>1:</p> <p>Vis positive følelser - vis at du er glad for barnet.</p>	<p>2:</p> <p>Juster dig i forhold til barnet og følg dets udspil og initiativ.</p>	<p>3:</p> <p>Tal med barnet om de ting, det er optaget af, og prøv at igangsætte en "følelsesmæssig samtale".</p>	<p>4:</p> <p>Vis anerkendelse og giv ros for det, barnet kan.</p>
<p>5:</p> <p>Hjælp barnet med at fokusere dets opmærksomhed, således at I får en fælles oplevelse af ting i</p>	<p>6:</p> <p>Giv mening til barnets oplevelser af omverdenen ved at beskrive jeres fælles</p>	<p>7:</p> <p>Uddyb og giv forklaringer, når du oplever noget sammen med barnet.</p>	<p>8:</p> <p>Hjælp barnet med at kontrollere sig selv ved at sætte grænser for det på en positiv måde ved at</p>

omgivelserne.

oplevelser og ved at vise følelser og entusiasme.

vejlede det og vise positive alternativer og ved at planlægge sammen.

1: Vis positive følelser – vis du er glad for barnet

Det gør du f.eks. sådan:

- Vis din glæde overfor barnet
- Gå i øjenhøjde med barnet
- Vend kroppen mod barnet – vær tilgængelig
- Inviter til samtale/samvær – og sæt ord på jeres følelser
- Tag barnet i hånden, når I taler sammen – og se på hinanden.
- Rør ved barnet, når I mødes – giv kærtegn.
- Sig godmorgen til dit barn – hvor er det dejligt at se dig

Hvordan har du vist positive følelser for dit barn i dag?

2: Juster dig i forhold til barnet og følg dets udspil og initiativ:

Det gør du f.eks. sådan:

Se på barnet – vær opmærksom på barnets kropssprog, følelser og handlinger.

- Lyt til barnet
- Leg med barnet – og følg de regler, barnet sætter i legen.
- Afvent barnets initiativer – og se, hvad barnet er optaget af.
- Rum barnets følelser og tal om dem.
- Respektér barnets grænser.
- Brug kropssprog og stemmeleje til at underbygge det, du siger – så du er tydelig for barnet.

Hvordan justerer du dig i forhold til dit barn?

3: Tal med barnet om de ting, det er optaget af – og igangsæt en følelsesmæssig samtale:

Det gør du f.eks. sådan:

- Grib, se og opdag de ting, som barnet er optaget af – og spørg ind.
- Prøv at forstå, hvad der optager barnet – og tal om det med positiv mimik og bevægelse
- Vær selv undrende og undersøgende sammen med barnet – og skab en anerkendende dialog.
- Sæt ord og følelser på barnets oplevelser af verden – gør det spændende i trygge rammer.

Hvordan taler du med dit barn om det, det oplever?

4. Vis anerkendelse og giv ros for det, barnet kan:

Det gør du f.eks. sådan:

- Smil og sig til barnet: "Godt, du kunne klare det !" "Hvor er du bare super god til at gøre det selv!"
- Lad barnet gøre tingene selv – og støt hvis det bliver svært.
- Du kan guide barnet via ros- og opfordre barnet til at gøre mere af det, der går godt.
- Sæt ord på barnets positive handlinger – og det barnet kan.
- "Hvor er det dejligt, du vil hjælpe mig"

- Reager positivt og bekræftende på det, som barnet gør rigtigt – og fortæl gerne, hvorfor det er rigtigt, så barnet udvikler en realistisk selvtillid – og du formidler en følelse af eget værd og kompetence.

Hvordan giver du dit barn ros og viser anerkendelse?

5: Hjælp barnet med at fokusere dets opmærksomhed, således at I får en fælles oplevelse af ting i omgivelserne:

Det gør du f.eks. sådan:

- Fang barnets opmærksomhed – eller bliv selv opmærksom – på det som optager barnet – så I bliver fælles om oplevelsen.
- Vær nærværende sammen med barnet
- Peg på det, du snakker om - eller vil vise barnet – så I har fælles fokus.
- Skab øjenkontakt mellem dig og barnet

- Nus barnet på ryggen, men I snakker.
- Brug dit stemmeleje til at underbygge stemningen: "Det er lige det her, du er ved nu – prøv at se ....."

Hvordan skaber du fælles opmærksomhed med dit barn?

6: Giv mening til barnets oplevelser af omverdenen ved at beskrive jeres fælles oplevelser og ved at vise følelser og entusiasme:

Det gør du f.eks. sådan:

- Snak med barnet om det, det oplever – og udvid oplevelsen ved at sætte ord på.
- Forklar på det niveau barnet forstår.

- Vis begejstring og udtryk følelser omkring barnets og dine oplevelser sammen.
- Fortæl barnet hvordan verden "hænger sammen"
- Gør det ukendte kendt – sammenlign med andre oplevelser I har haft sammen, "kan du huske da...."
- Sæt ord på barnets handlinger og følelser: "Så gjorde du sådan, og så grinede du, og så grinede morfar også ...." Vis med dit kropssprog, hvor sjovt det var. (eller andre følelser i andre oplevelser)

Hvordan snakker du med dit barn?

7: Uddyb og giv forklaringer når du oplever noget sammen med barnet:

Det gør du f.eks. sådan:

- Find ud af hvad barnet ved – og tilføj tilpas viden om oplevelsen.
- Forklar hvordan ting er opstået eller fungerer – i en positiv dialog.
- Fortæl om verden så den bliver meningsfuld for barnet på det niveau, barnet er.
- Stil spørgsmål – så barnet udfordres tilpas – og må tænke for at finde svar og sammenhæng.
- Giv barnet mulighed for at være undersøgende og nysgerrig – gør det sjovt og levende.
- Forbind jeres oplevelse til lignende situationer, som barnet kender i forvejen.
- Husk, at dine følelsesmæssige reaktioner er altafgørende for barnets fortolkning af sine oplevelser og dermed det billede barnet skaber af verden. Vær derfor altid opmærksom på den gode stemning.

Hvordan forklarer du overfor dit barn – og i hvilken stemning?

8: Hjælp barnet med at kontrollere sig selv ved at sætte grænser for det på en positiv måde – ved at vejlede det, vise

positive alternativer og ved at planlægge sammen:

Det gør du f.eks. sådan:

- Lyt til barnets oplevelser og planlæg sammen med barnet – ud fra hvad du skønner, barnet magter.
- Snak sammen om handlemuligheder, som fremmer en positiv adfærd.
- Vær selv forbillede for positiv handling og adfærd.
- Vis barnet alternativer i samspillet med andre.
- Giv altid barnet et alternativ, når du sætter grænser for det: Sig f.eks. :”Jeg vil ikke have at du...” ”Men se her, du må gerne ...”

”Men se her, du kan hjælpe mig med at .....” ”Men kom her, vi kan spørge Peter, om han vil være med til at ...” Osv.

Hvordan guider du og sætter grænser for dit barn på en

positiv måde?

I Troldehøjens børnehave arbejder vi ud fra disse 8 temaer i samspillet med dit barn.

For som Karsten Hundeide siger: Vi forsøger at fremme et syn på barnet, hvor det opleves som et medmenneske med følelser og hensigter, som vore egne. Det betyder, at vi en vis grad kan bruge os selv som instrument for at forstå barnet.

Vi har selv været børn og kender derfor af erfaring de vanskelige situationer, børn oplever. Derfor kan vi lettere sætte os ind i en bestemt situation og reflektere over, hvordan vi selv ville have reageret i den pågældende situation.

Dette er en appel til indlevelse, medfølelse og empati, som kan aktiveres i de fleste. Når forældrene således identificerer sig følelsesmæssigt med deres barn, har de udviklet en mekanisme, som fungerer i de fleste omsorgssituationer, fordi barnet nu er blevet en del af forældrenes egen sensitivitet.

Dette er den dybere målsætning med programmet. Det er ikke en målsætning at give en detaljeret opskrift på, hvordan man som forældre skal forholde sig i alle situationer. Det er derfor det kaldes et sensitivetsprogram.

Dette er en vigtig pointe, fordi forældrevejledning let kan kritiseres for indgreb i den private sfære.

I dette tilfælde består indgrebet i at hjælpe omsorgsgivere (forældre) til at se positive muligheder og sider ved deres eget barn samtidigt med, at de udvikler større bevidsthed om de omsorgsfærdigheder, de allerede besidder. Dermed støttes også ens egen selvtillid som omsorgsgiver. (forældre)

Det er også værd at notere sig, at ICDP-principperne for samspil og omsorg kan bruges på de fleste områder gennem hele livet !

Citat fra: "Relationsarbejde" i institution og skole" Karsten Hundeide, DAFOLO 1. udgave 2010.